

Brusel 21. června 2022
(OR. en)

10355/22

FISC 137
ECOFIN 632

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Evropská rada
Č. předchozího dokumentu:	9873/1/22 REV 1 FISC 126 ECOFIN 576 CO EUR-PREP 19
Předmět:	Zpráva Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek

1. Rada pro hospodářské a finanční věci byla vyzvána, aby podala Evropské radě zprávu týkající se různých daňových otázek zmíněných zejména v závěrech Evropské rady z března a června 2012, května 2013, prosince 2014 a října 2017.
2. Návrh zprávy Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek, jenž byl vypracován a potvrzen na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (vysoká úroveň) dne 2. června 2022, bude prostřednictvím Výboru stálých zástupců předložen Radě ke schválení dne 17. června 2022. Bylo rovněž dohodnuto, že obvyklé aktualizace podle faktického vývoje (části v hranatých závorkách) provede po zasedání Rady před vydáním konečné verze zprávy generální sekretariát Rady.
3. Rada pro hospodářské a finanční věci schválila zprávu jako bod „A“ dne 17. června 2022. Generální sekretariát Rady dle dohody provedl faktické aktualizace zprávy uvedené v příloze této poznámky. Zpráva se zpřístupňuje Evropské radě.

**ZPRÁVA RADY PRO HOSPODÁŘSKÉ A FINANČNÍ VĚCI EVROPSKÉ RADĚ
TÝKAJÍCÍ SE DAŇOVÝCH OTÁZEK**

1. Tato zpráva Rady uvádí přehled pokroku dosaženého v Radě během francouzského předsednictví, jakož i přehled současného stavu u nejdůležitějších projednávaných návrhů v oblasti zdanění. Byla vypracována na základě jednání v Pracovní skupině pro daňové otázky (vysoká úroveň) (dále jen „Pracovní skupina na vysoké úrovni“), jež se zabývala horizontálními otázkami daňové politiky, které mají strategický význam, jak stanoví její mandát.
2. Tato zpráva odráží aktuální stav relevantní práce Rady a zabývá se otázkami uvedenými v různých závěrech Rady od roku 2012¹, v prohlášení členů Evropské rady ze dne 25. března 2021², v závěrech Rady z roku 2012³ a 2016⁴ týkajících se oblasti DPH, v závěrech Rady z roku 2017 o řešení výzev v oblasti zdanění zisků digitální ekonomiky⁵, v závěrech Rady z roku 2020 o budoucím vývoji správní spolupráce v oblasti daní v EU⁶, jakož i v závěrech Rady ze dne 27. listopadu 2020 o spravedlivém a efektivním zdanění v době oživení, o daňových výzvách souvisejících s digitalizací a o řádné daňové správě v EU i mimo ní⁷.

¹ Dokumenty EUCO 4/3/12 REV 3 (body 9 a 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (bod 11), EUCO 10/20 (body A29 a 147) a EUCO 13/20.

² Dokument 18/21.

³ Dokument 9586/12.

⁴ Dokument 9494/16.

⁵ Dokument 15175/17.

⁶ Dokument 8482/20.

⁷ Dokument 13350/20.

3. Francouzské předsednictví po pandemii COVID-19 a návratu k zasedáním přípravných orgánů Rady s fyzickou přítomností pokračovalo v práci na klíčových návrzích, včetně provedení druhého pilíře prohlášení inkluzivního rámce OECD o dvoupilířovém řešení daňových problémů vyplývajících z digitalizace hospodářství, revize směrnice o zdanění energie, budoucnosti DPH a aktualizací unijního seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti, jakož i na návrhu o předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely. Vzhledem k agresi Ruské federace vůči Ukrajině se spoluúčastí Běloruské republiky uspořádalo francouzské předsednictví rovněž jednání o zlepšení provádění omezujících opatření EU prostřednictvím možného posíleného využívání správní spolupráce v daňové oblasti a dalších nástrojů k vymáhání daní.
4. Konkrétně Rada:
- a) dosáhla značného pokroku směrem k dohodě o návrhu směrnice Rady o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v Unii;
 - b) přijala směrnici Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty;
 - c) schválila závěry Rady o provádění balíčku týkajícího se DPH v oblasti elektronického obchodování;
 - d) vzala na vědomí zprávu předsednictví o pokroku ohledně návrhu směrnice Rady, kterou se mění struktura rámcových předpisů Unie o zdanění energetických produktů a elektřiny (přepracované znění); a
 - e) zahájila přezkum návrhu směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla pro předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely.

5. Skupina pro kodex chování (zdanění podniků) také pokračovala ve své práci na jednotlivých záležitostech spadajících do jejího stávajícího mandátu, včetně unijního seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti, jak je uvedeno v její pololetní zprávě⁸. Rada tento unijní seznam naposledy aktualizovala 24. února 2022⁹. Podrobnější informace o jednotlivých návrzích jsou uvedeny níže.

A. INICIATIVY V OBLASTI DAŇOVÉHO PRÁVA EU

a) Zdanění právnických osob

i. Daňové výzvy vyplývající z digitalizace ekonomiky

– *Globální minimální úroveň zdanění nadnárodních skupin v EU („Pilíř 2“)*

6. Dne 8. října 2021 dosáhl inkluzivní rámec OECD/G20 pro řešení problému eroze základu daně a přesouvání zisku (dále jen „inkluzivní rámec“) dohody ohledně reformy mezinárodních pravidel pro zdanění zisků nadnárodních společností. Podporu prohlášení o dvoupilířovém řešení výzev v oblasti zdanění vyplývajících z digitalizace ekonomiky vyjádřily všechny členské státy EU. Rada vyjádřila trvalou podporu činnosti inkluzivního rámce již ve svých závěrech ze dne 27. listopadu 2020.
7. Minimální efektivní zdanění, které je obsahem „pilíře 2“, vychází ze dvou základních pravidel (tzv. „pravidla GloBE“) – pravidla pro zahrnutí příjmů a pravidla pro nedostatečně zdaněný zisk –, jejichž cílem je zajistit, aby zisky dosažené nadnárodními skupinami s obratem nejméně 750 milionů EUR byly zdaněny efektivní sazbou ve výši alespoň 15 %. Podle říjnového prohlášení inkluzivního rámce by měl pilíř 2 vstoupit v platnost v roce 2023. Pravidlo pro nedostatečně zdaněné platby by pak mělo vstoupit v platnost v roce 2024.

⁸ Dokumenty 9295/22 + COR 1 + ADD 1–9.

⁹ Úř. věst. C 413 I, 12.10.2021, s. 1.

8. S cílem zabezpečit konzistentní provádění pravidel GloBE v souladu s právem EU předložila Evropská komise dne 22. prosince 2021 návrh směrnice Rady o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v Unii, jenž celkově s určitými úpravami vzhledem k právu EU zohlednil modelová pravidla přijatá inkluzivním rámcem dne 14. prosince 2021.
9. Současně pokračuje práce na včasném a účinném provádění pravidel pro rozdělení práv na zdanění mezi jurisdikcemi („pilíř 1“) s cílem vypracovat mnohostrannou úmluvu.
10. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal k návrhu směrnice stanovisko dne 23. března 2022. Evropský parlament vydal své stanovisko dne 19. května 2022.
11. Dne 18. ledna 2022 se na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci uskutečnila politická rozprava o návrhu směrnice s cílem poskytnout politické pokyny pro technické posuzování návrhu. Během této rozpravy se ukázalo, že všechny členské státy se shodují na tom, že tento daňový návrh je prioritou a že je nutné pravidla dohodnutá inkluzivním rámcem OECD co nejdříve a co nejrychleji provést v právu EU.
12. Od začátku ledna 2022 zorganizovalo francouzské předsednictví s ohledem na pokyny ministrů devět zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (přímé zdanění, z toho tři zasedání na vysoké úrovni) věnovaných technickému posuzování návrhu směrnice. Díky těmto zasedáním bylo možné zejména významně sladit znění tohoto návrhu se zněním modelových pravidel OECD a identifikovat klíčové otázky, které je zapotřebí vyřešit na politické úrovni tak, aby bylo možné dosáhnout dohody o celém znění.

13. Na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci dne 15. března 2022 většina členských států kompromisní znění navržené francouzským předsednictvím podpořila. Dva členské státy vyzvaly k úpravě parametrů doložky o přechodném nepovinném uplatňování stanovené v článku 47a směrnice. Jeden členský stát uvedl, že není s to se zněním souhlasit, jelikož chybí právní propojení se vstupem pilíře 1 v platnost, a jeden členský stát si ponechal výhradu parlamentního přezkumu.
14. S ohledem na tato jednání upravilo předsednictví kompromisní znění, a to upřesněním přechodných nepovinných ustanovení a dalším vyjasněním oznamovacích povinností nadnárodních skupin, jejichž nejvyšší mateřská společnost je usazena v členském státě, který se dočasně rozhodne neuplatňovat pravidlo pro zahrnutí příjmů a pravidlo pro nedostatečně zdaněný zisk (článek 47a). Předsednictví navíc dále objasnilo povinnosti provést směrnici ve vnitrostátních právních předpisech tím, že doplnilo bod odůvodnění 14b. Nakonec jeden členský stát výhradu parlamentního přezkumu stáhl.
15. Jelikož oba pilíře jsou propojeny a s ohledem na postoje členských států předsednictví navrhlo, aby ke směrnici bylo připojeno prohlášení Rady potvrzující účast všech členských států na probíhajících jednáních v inkluzivním rámci, pokud jde o pilíř 1, v souladu s harmonogramem provádění schváleným v říjnu 2021, přičemž zdůraznilo jeho význam a vyzvalo ostatní smluvní strany, aby tento závazek dodržovaly. Návrh byl projednán na dubnovém a červnovém zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci, kde všechny členské státy kromě jednoho vyjádřily ochotu podpořit kompromisní znění a návrh prohlášení Rady¹⁰.

ii. Zneužívání krycích subjektů

16. Dne 22. prosince 2021 předložila Komise návrh směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla pro předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely a kterou se mění směrnice 2011/16/EU (návrh „Unshell“)¹¹.

¹⁰ Dokument 10497/22.

¹¹ Dokument 15296/21.

17. Cílem návrhu je zabránit vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům prostřednictvím činnosti podniků bez minimální podstaty a posílit řádné fungování vnitřního trhu. Cílem návrhu je bojovat proti zneužívání krycích subjektů pro nelegitimní daňové účely a zajistit, aby krycí společnosti v EU, které nevykonávají žádnou nebo minimální hospodářskou činnost, nemohly využívat daňových výhod.
18. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni konaném dne 6. ledna 2022 byl návrh předložen delegacím a předsednictví oznámilo svůj záměr zahájit jednání o tomto návrhu v Radě. Technická analýza návrhu byla provedena na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (přímé zdanění) ve dnech 11. března, 1. dubna, 6. a 23. května a 9. června 2022. První kolo analýzy jednotlivých článků návrhu bylo dokončeno dne 23. května. Většina delegací v zásadě podpořila cíle návrhu, avšak dříve, než bude možné dosáhnout dohody, bude zapotřebí další důležité technické práce.

iii. Úleva ke snížení zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu (DEBRA)

19. Dne 11. května 2022 zveřejnila Komise návrh směrnice Rady o stanovení pravidel týkajících se úlevy ke snížení zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu a o omezení odpočitatelnosti úroků pro účely daně z příjmů právnických osob. Cílem návrhu je bojovat proti daňovým pobídkám pro společnosti k financování investic spíše prostřednictvím dluhu než vlastního kapitálu, neboť společnosti mají možnost odečíst úroky spojené s dluhovým financováním, nikoli však náklady spojené s financováním vlastním kapitálem.
20. Návrh byl předložen Pracovní skupině pro daňové otázky dne 10. června 2022.

b) Daň z přidané hodnoty (DPH)

21. Na základě pokroku dosaženého během předchozích předsednictví¹² pokračovalo francouzské předsednictví v práci v oblasti DPH a zároveň zhodnotilo výsledky, zejména pokud jde o vstup v platnost balíčku týkajícího se DPH v oblasti elektronického obchodování. Podrobnější informace jsou uvedeny níže.
- i. Závěry Rady o provádění balíčku týkajícího se DPH v oblasti elektronického obchodování*
22. V prosinci 2017 přijala Rada balíček týkající se DPH v oblasti elektronického obchodování, který tvoří jedna směrnice a dvě nařízení a který obsahuje nová pravidla, jejichž cílem je překonat překážky bránící přeshraničnímu on-line prodeji a vyřešit problémy vyplývající z režimů DPH pro prodej zboží na dálku a pro dovoz zásilek nízké hodnoty. Uvedená pravidla byla na konci roku 2019 doplněna změnou směrnice o DPH a prováděcího nařízení Rady s cílem umožnit vstup nových pravidel v platnost od 1. ledna 2021. Vzhledem ke složitým okolnostem v souvislosti s pandemií COVID-19 bylo datum použitelnosti nových opatření odloženo na 1. července 2021.
23. Současně Komise ve svém sdělení z roku 2020 o akčním plánu pro spravedlivé a jednoduché zdanění podporující strategii oživení¹³ oznámila iniciativu s názvem „DPH v digitálním věku“, jejímž cílem je aktualizovat pravidla ekonomiky sdílení, přejít na jednotnou registraci k DPH v EU, modernizovat povinnosti v oblasti přiznání k DPH a usnadnit elektronickou fakturaci.
24. Za účelem zhodnocení aktuální situace předsednictví svolalo na 31. ledna 2022 zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (nepřímé zdanění – DPH), aby projednalo současný stav provádění balíčku týkajícího se DPH v oblasti elektronického obchodování s ohledem na další činnost v této oblasti. Na základě uvedené diskuse předložilo předsednictví delegacím návrh závěrů Rady k tomuto tématu.

¹² Viz např. dokument 15082/18, body 30 až 111; dokument 10322/18, body 56 až 100.

¹³ Dokument 9844/20.

25. Pracovní skupina pro daňové otázky (nepřímé zdanění – DPH) tento návrh závěrů projednala na svém zasedání dne 25. února 2022 a předložila jeho znění Pracovní skupině pro daňové otázky (vysoká úroveň), která na zasedání konaném dne 28. února 2022 dosáhla dohody o daném znění. Tyto závěry následně schválila Rada na zasedání dne 15. března 2022¹⁴.

ii. Konečný systém DPH

26. V návaznosti na svůj akční plán v oblasti DPH – Směrem k jednotné oblasti DPH v EU ze dne 7. dubna 2016 navrhla Komise pro konečný systém DPH dvoufázový legislativní přístup¹⁵. Návrh byl projednán v Radě během rumunského, finského, chorvatského a německého předsednictví.

27. Členské státy se shodly, že tento návrh nadále vyžaduje důkladnou technickou analýzu, než bude možné učinit konečná politická rozhodnutí. Jak již Rada uvedla¹⁶, nejlepším způsobem, jak postupovat dál, je soustředit se nadále na klíčové prvky návrhu Komise a na analýzu možných doprovodných opatření. Měly by pokračovat další práce na konečném systému DPH, jež by však neměly být na překážku úsilí o zdokonalení stávajícího systému DPH ani toto úsilí zpomalovat.

iii. Reforma sazeb DPH

28. Dne 18. ledna 2018 vydala Komise návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty¹⁷. Cílem tohoto legislativního návrhu bylo zavést pravidla pro stanovování sazeb DPH v celé EU s účinkem od okamžiku, kdy vstoupí v platnost konečný režim zdanění obchodu mezi členskými státy.

¹⁴ Dokument 7104/22.

¹⁵ Tento přístup byl podrobněji popsán v předchozích zprávách, například v dokumentu 9970/21, body 25 až 31.

¹⁶ Dokument 9970/21, body 32 až 39.

¹⁷ Dokument 5335/18.

29. Komise v podstatě navrhla:
- i) pozměnit pravidla EU pro stanovování snížených sazeb DPH (např. zrušit stávající přechodná ustanovení umožňující dočasné odchýlení od obecných pravidel; provést revizi článku 98 směrnice o DPH);
 - ii) poskytnout členským státům větší volnost při stanovování sazeb (členské státy by však musely zajistit, že jejich vážená průměrná sazba DPH vždy převyšuje 12 %);
 - iii) zavést „negativní“ seznam zboží a služeb, u nichž není uplatňování snížených sazeb přípustné (namísto současného „pozitivního“ seznamu).
30. Návrh Komise byl projednáván během bulharského, rumunského, finského, chorvatského, německého a portugalského předsednictví.
31. Dne 7. prosince 2021 přijala Rada pro hospodářské a finanční věci za slovinského předsednictví obecný přístup k návrhu, který byl oproti návrhu Komise podstatně změněn. Dohodnuté znění obsahovalo zachování pozitivního seznamu zboží a služeb, na něž lze uplatnit snížené sazby – i když s řadou dodatků a změn za účelem aktualizace a modernizace seznamu –, jakož i řadu ustanovení o skončení platnosti pro zboží škodlivé pro životní prostředí. Rovněž bylo dosaženo promyšlené rovnováhy mezi poskytnutím rovného přístupu ke stávajícím odchylkám a zabráněním nárůstu snížených sazeb a osvobození od daně s nárokem na odpočet DPH na vstupu.
32. Po dohodě o obecném přístupu byl Evropský parlament opětovně konzultován z důvodu podstatných rozdílů mezi zněním dohodnutým na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci a návrhem Komise, ohledně něhož byl Evropský parlament konzultován původně. Evropský parlament přijal nové stanovisko k návrhu dne 9. března 2022.
33. Po finalizaci právníky-lingvisty bylo znění přijato na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci dne 5. dubna 2022. Směrnice byla následně vyhlášena v Úředním věstníku dne 6. dubna 2022¹⁸.

¹⁸ Úř. věst. L 107, 6.4.2022, s. 1.

iv. Výbor pro DPH

34. Dne 18. prosince 2020 předložila Komise návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o svěřené prováděcí pravomoci Komisi k vymezení významu pojmů použitých v určitých ustanoveních dané směrnice¹⁹ (tzv. směrnice o výboru pro DPH). Podle Komise je cílem návrhu zajistit jednotnější uplatňování právních předpisů EU v oblasti DPH. Za tímto účelem navrhla Komise zřídit výbor komitologie, který by Komisi pomáhal při přijímání závazných prováděcích opatření hlasováním kvalifikovanou většinou. Podle názoru Komise by se tak zvýšila efektivnost rozhodování a Evropský soudní dvůr by nemusel tak často řešit otázky výkladu předpisů.
35. Ačkoli obecně by členské státy mohly podpořit celkový cíl návrhu, během jednání v Pracovní skupině pro daňové otázky (nepřímé zdanění) v první polovině roku 2021 vyjádřily mnohé delegace výhrady, zejména pokud jde o přenesení pravomoci z Rady na Komisi a přechod k hlasování kvalifikovanou většinou. Některé delegace byly toho názoru, že stávající systém lze zlepšit, zejména předložením dalších návrhů prováděcích aktů Rady založených na článku 397 směrnice o DPH.

v. Prodloužení doby použitelnosti mechanismu přenesení daňové povinnosti k DPH

36. Dne 10. února 2022 Komise zveřejnila návrh na prodloužení doby použitelnosti volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.
37. Cílem návrhu je prodloužit členským státům možnost uvedenou v článku 199a směrnice o DPH, aby za účelem boje proti podvodům uplatňovaly mechanismus přenesení daňové povinnosti, který jim umožňuje určit příjemce plnění jako osobu povinnou odvést DPH, a dále možnost, aby k boji proti podvodům ve velmi specifických případech využívaly mechanismus rychlé reakce stanovený v článku 199b téže směrnice.

¹⁹ Dokument 14293/20.

38. Návrh byl posouzen v Pracovní skupině pro daňové otázky, kde byl návrh obecně uvítán. Delegace souhlasily s prodloužením navrhované doby o jeden rok, tj. do 31. prosince 2026.
39. Svá stanoviska k návrhu vydaly Evropský hospodářský a sociální výbor dne 23. března 2022 a Evropský parlament dne 3. května 2022.
40. Legislativní znění finalizované právníky-lingvisty bylo následně přijato Radou na zasedání dne 3. června 2022.

vi. Devátá zpráva Komise o postupech registrace, výběru a kontroly DPH

41. Každé tři roky předkládá Komise zprávu o postupech registrace, výběru a kontroly DPH podle nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 s cílem podpořit účinné a účelné postupy správy DPH za účelem omezení ztrát příjmů.
42. Dne 7. dubna 2022 zveřejnila Komise devátou zprávu za období 2016–2019 a následně ji předložila na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni dne 12. května 2022, kde ji delegace vzaly na vědomí.

d) Spotřební daně

i. Revize směrnice o zdanění energie

43. Dne 14. července 2021 Komise předložila návrh směrnice Rady, kterou se mění struktura rámcových předpisů Unie o zdanění energetických produktů a elektřiny (přepracované znění)²⁰ (dále jen „návrh směrnice o zdanění energie“).

²⁰ Dokument 10872/21.

44. Návrh směrnice o zdanění energie je součástí balíčku „Fit for 55“²¹, jehož cílem je naplnit ambiciózní cíle EU snížit do roku 2030 emise alespoň o 55 % oproti úrovním z roku 1990 a dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. Uvedený balíček sestává ze souboru vzájemně propojených návrhů, které všechny směřují ke stejnému cíli, jímž je zajištění spravedlivé, konkurenceschopné a ekologické transformace do roku 2030 a dále. Pokrývá celou řadu oblastí politiky a hospodářských odvětví: klima, energetiku a paliva, dopravu, budovy, využívání půdy a lesnictví²².
45. Návrh směrnice o zdanění energie sleduje tyto cíle:
- stanovení přizpůsobeného rámce, který přispěje k cílům EU pro rok 2030 a k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 v kontextu Zelené dohody pro Evropu. To by zahrnovalo sladění zdanění energetických produktů a elektřiny s politikami EU v oblasti energetiky, životního prostředí a klimatu, což by přispělo k úsilí EU o snížení emisí;
 - vytvoření rámce, který ochrání a zlepší vnitřní trh EU, a to tak, že se aktualizuje rozsah energetických produktů a struktura sazeb a zároveň se racionalizuje využívání osvobození od daní a snížení daní, která využívají členské státy, a
 - zachování schopnosti generovat příjmy pro rozpočty členských států.
46. Podle názoru Komise by těchto cílů bylo dosaženo přechodem od zdanění založeného na objemu ke zdanění na základě energetického obsahu, zavedením žebříčku sazeb podle jejich environmentální výkonnosti a omezením pobídek pro využívání fosilních paliv. Podle uvedeného žebříčku budou konvenční fosilní paliva, jako je plynový olej a benzin, zdaněna nejvyšší sazbou a elektřina nejnižší sazbou.

²¹ Dokument 10849/21.

47. Dne 11. září 2019 zveřejnila zprávu²³ týkající se hodnocení směrnice o zdanění energie, v níž zdůraznila, že k novému regulačnímu rámci a politickým cílům EU v oblasti klimatu a energetiky stávající pravidla nepřispívají. Dne 5. prosince 2019 schválila Rada pro hospodářské a finanční věci závěry o rámci EU pro zdanění energie²⁴, v nichž zdůraznila důležitou úlohu harmonizace zdanění energie prostřednictvím směrnice o zdanění energie při zajišťování řádného fungování vnitřního trhu. Rada rovněž podpořila aktualizaci právního rámce pro zdanění energie, jenž bude přispívat k plnění širších ekonomických a environmentálních cílů politik EU. V závěrech byla Komise vyzvána k zajištění toho, aby byly její návrhy plně posouzeny z hlediska jejich ekonomických, sociálních a environmentálních nákladů a přínosů. Při přípravě návrhu směrnice o zdanění energie vedla Komise veřejnou konzultaci²⁵.
48. Již 20. a 21. července 2021 mohly delegace na neformálním zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (vysoká úroveň), které bylo věnováno „Budoucím výzvám v oblasti daní“, vyjádřit v rámci diskusního tématu „Daňové aspekty Zelené dohody“ své předběžné názory na úlohu zdanění v ekologické transformaci. Dne 22. července 2021 předložila Komise návrh směrnice o zdanění energie ve Výboru stálých zástupců (část II).
49. Technické diskuse v Pracovní skupině pro daňové otázky (nepřímé zdanění – spotřební daně / zdanění energie) byly zahájeny dne 9. září 2021, kdy Komise předložila návrh i posouzení dopadů.
50. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni konaném 23. září 2021 informovalo slovinské předsednictví delegace o aktuálním stavu, plánované práci a svém záměru dosáhnout během svého funkčního období v souvislosti s tímto návrhem co největšího pokroku.
51. Technické projednávání návrhu v Pracovní skupině pro daňové otázky (nepřímé zdanění – spotřební daně / zdanění energie) pokračovalo 6. října, 20. října, 15. listopadu a 24. listopadu 2021 analýzou jednotlivých článků. První kolo analýzy všech článků bylo dokončeno 24. listopadu 2021.

²³ Dokument 12153/19.

²⁴ Dokument 14608/19.

²⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-public-consultation_cs.

52. Během projednávání návrhu bylo vzneseno poměrně dost otázek k různým aspektům návrhu, jako je přechod od zdanění založeného na objemu ke zdanění na základě energetického obsahu, zavedení žebříčku sazeb podle environmentální výkonnosti, zdanění nových produktů, indexace, letecké a námořní odvětví a vazby na jiné návrhy obsažené v balíčku „Fit for 55“.
53. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni 25. listopadu 2021 informovalo slovinské předsednictví delegace o výsledcích práce a pokroku v souvislosti s tímto návrhem, a to i v kontextu balíčku „Fit for 55“. Dne 7. prosince 2021 vzala Rada pro hospodářské a finanční věci v rámci bodů „A“ na vědomí zprávu předsednictví o pokroku týkající se návrhů balíčku „Fit for 55“ projednávaných Radou pro hospodářské a finanční věci, včetně návrhu směrnice o zdanění energie²⁶.
54. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni dne 6. ledna 2022 pokračovalo francouzské předsednictví v jednání o revizi návrhu směrnice o zdanění energie tím, že navrhlo další postup a potvrdilo svoje odhodlání dosáhnout v této záležitosti pokroku. Technická analýza návrhu byla provedena na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (nepřímé zdanění – spotřební daně / zdanění energie) ve dnech 10. ledna, 11. února, 10. března, 8. dubna, 2. května a 1. června 2022.
55. Analýza se týkala celého návrhu, přičemž práce byla rozdělena do čtyř tematických bloků: 1) rozsah zdanitelných produktů a přístup založený na energetickém obsahu, struktura sazeb ke konci přechodného období, obnovitelné zdroje energie; 2) minimální úrovně zdanění a obsah fiskálních kategorií, struktura sazeb v roce 2023, přechodná období a indexace; 3) státní podpora a doprava; 4) průmysl, zemědělství, rybolov a domácnosti. Na základě jednání Pracovní skupiny pro daňové otázky předložilo předsednictví částečná kompromisní znění týkající se prvního a druhého bloku.
56. Dne 17. června 2022 vzala Rada pro hospodářské a finanční věci na vědomí zprávu předsednictví o pokroku ohledně návrhu směrnice o zdanění energie²⁷.

²⁶ Dokument 14574/21.

²⁷ Dokument 9874/22.

- ii. Bezdaňové prodejny ve francouzském terminálu tunelu pod Lamanšským průlivem
57. Dne 16. prosince 2021 předložila Komise Radě návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2008/118/ES a směrnice (EU) 2020/262, pokud jde o bezdaňové prodejny nacházející se ve francouzském terminálu tunelu pod Lamanšským průlivem.
58. Cílem tohoto návrhu bylo povolit opětovné otevření bezdaňových prodejen ve francouzském terminálu pevného spojení v Lamanšském průlivu po vystoupení Spojeného království z Evropské unie.
59. Návrh posoudila Pracovní skupina pro Spojené království a Pracovní skupina pro daňové otázky.
60. Evropský hospodářský a sociální výbor vydal stanovisko dne 23. února 2022 a Evropský parlament dne 9. března 2022.
61. Rada pro hospodářské a finanční věci následně tuto směrnici přijala na zasedání dne 5. dubna 2022. Směrnice byla vyhlášena v Úředním věstníku dne 6. dubna 2022.

d) Daň z finančních transakcí

62. Dne 14. února 2013 předložila Komise návrh směrnice Rady, kterou se provádí posílená spolupráce v oblasti daně z finančních transakcí.
63. V této fázi se posílené spolupráce v oblasti daně z finančních transakcí účastní 10 členských států: Belgie, Francie, Itálie, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko (dále jen „zúčastněné členské státy“).
64. Hlavní aspekty probíhajících jednání o tomto návrhu byly shrnuty v předchozí zprávě Rady pro hospodářské a finanční věci Evropské radě týkající se daňových otázek²⁸.

²⁸ Dokument 8891/20, body 67–70, a dokument 14863/19, body 104–110.

65. Evropská rada ve svých závěrečích ze zasedání konaného ve dnech 17. až 21. července 2020²⁹ (bod A29) uvedla, že „Unie bude v nadcházejících letech pracovat na reformě systému vlastních zdrojů a zavede nové vlastní zdroje. [...] ... Unie bude v průběhu příštího víceletého finančního rámce usilovat o zavedení dalších vlastních zdrojů, mezi něž může patřit daň z finančních transakcí.“ Komise v této souvislosti nedávno upřesnila, že³⁰ „pokud by se podařilo dosáhnout dohody o této dani z finančních transakcí, předloží Komise návrh na převod příjmů z této daně do rozpočtu EU jako vlastního zdroje. Pokud do konce roku 2022 k dohodě nedojde, Komise na základě posouzení dopadů navrhne nový vlastní zdroj založený na nové dani z finančních transakcí. Komise se vynasnaží tyto návrhy předložit do června 2024, tak aby mohlo dojít k zavedení od 1. ledna 2026.“

B. SPRÁVNÍ SPOLUPRÁCE

a) Správní spolupráce s Norskem v oblasti DPH

66. Dne 26. dubna 2022 předložila Komise Radě doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se Komise zmocňuje, aby zahájila jednání o změně Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty³¹.

²⁹ Dokument EUCO 10/20.

³⁰ Viz legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. prosince 2020 o návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)), prohlášení Komise o zavedení vlastního zdroje na základě daně z finančních transakcí.

³¹ Dokument 8461/22 + ADD 1.

67. Plánovaná jednání o změně dohody mezi EU a Norskem o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti DPH³² by měla dvojí cíl:
- a) poskytnout členským státům, pokud je to možné a v nezbytné míře, nové nástroje spolupráce s Norskem podobné těm, které byly zavedeny nařízením č. 904/2010 společně s nařízením (EU) 2018/1541, a
 - b) aktualizovat odkazy na směrnici 95/46/ES odkazy na nařízení (EU) 2016/679.
68. Další podrobnosti jsou uvedeny v návrhu směrnic pro jednání, které budou připojeny k rozhodnutí Rady.
69. V návaznosti na zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky (nepřímé zdanění) konané dne 2. května 2022 byly všechny delegace s to podpořit podstatu návrhu rozhodnutí Rady a směrnic pro jednání ve znění navrženém Komisí.
70. Rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání s Norským královstvím o změně Dohody mezi Evropskou unií a Norským královstvím o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti daně z přidané hodnoty, jakož i směrnice pro jednání přijala Rada dne 17. června 2022³³.

³² Úř. věst. L 195, 1.8.2018, s. 3.

³³ Dokumenty 8901/22 a 9643/22.

b) Správní spolupráce s dalšími zeměmi mimo EU v oblasti DPH

71. Na zasedání Pracovní skupiny na vysoké úrovni 12. května 2022 Komise informovala delegace o těchto otázkách:

- a) aspekty související s DPH, které se objevují v diskusích se Spojeným královstvím v kontextu Protokolu o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty a o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků a cel³⁴;
- b) počáteční fáze průzkumných kontaktů s orgány Austrálie, Kanady, Nového Zélandu a Japonska, pokud jde o možnosti další práce směřující ke správní spolupráci v oblasti DPH. Komise uvedla, že tato předběžná jednání pokračují s Japonskem, neboť kontakty s Austrálií, Kanadou a Novým Zélandem nepřinesly v této fázi uspokojivé výsledky.
- c) jednání s orgány Čínské lidové republiky s cílem uzavřít nezávazné memorandum o porozumění (možný budoucí rámec správní spolupráce v oblasti DPH mezi EU a Čínskou lidovou republikou)³⁵. Komise uvedla, že tato jednání jsou nyní pozastavena.

³⁴ Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 10.

³⁵ Dne 10. března 2021 Rada s řadou připomínek (dokument CM 1978/21 LIMITE, další podrobnosti v dokumentu ST 6351/21 LIMITE) schválila, aby Komise zahájila jednání s orgány Čínské lidové republiky s cílem uzavřít nezávazné memorandum o porozumění.

72. Je třeba připomenout, že pokud jde o sjednávání a uzavírání nezávazných nástrojů podle práva EU (jako je výše uvedené memorandum o porozumění), zůstává v souladu s požadavky Smlouvy o EU (zejména čl. 16 odst. 1 SEU) vymezení politik výsadou Rady. Je proto na Radě, aby posoudila, zda je v zájmu Unie tato jednání o možném nezávazném nástroji zahájit. Navíc v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ve věci C-660/13 (memorandum o porozumění se Švýcarskem) se generální tajemníci Rady, Komise a Evropské služby pro vnější činnost v roce 2017 dohodli na ujednáních týkajících se nezávazných nástrojů³⁶. Tato ujednání se vztahují na všechny nezávazné nástroje bez ohledu na oblast politiky a na to, kdo zastupuje Unii při jednáních s třetí stranou nebo stranami, a bez ohledu na jejich název či formu. Má se za to, že Komise bude nadále členské státy pravidelně informovat o pokroku v těchto jednáních (i o veškerých dalších kontaktech se zeměmi mimo EU v této oblasti) a že po jejich skončení se obrátí na Radu, aby ji v souladu s právem Unie požádala o zmocnění k podpisu daného nezávazného nástroje jménem Unie.

c) Lepší provádění omezujících opatření EU s využitím nástrojů daňové politiky

73. V souvislosti s agresí Ruska vůči Ukrajině za spoluúčasti Běloruska uspořádalo francouzské předsednictví ve dnech 27. dubna a 25. května 2022 zasedání Pracovní skupiny pro daňové otázky s cílem posoudit řadu opatření, která by členské státy mohly uplatnit, aby se prostřednictvím nástrojů daňové spolupráce podpořilo provádění omezujících opatření EU a zamezilo se jejich obcházení.
74. Za prvé členské státy konstatovaly, že kroky Ruska a Běloruska vážně narušily prostředí spolupráce s Ruskou federací a Běloruskou republikou v oblasti zdanění podle mnohostranných a dvoustranných nástrojů mezinárodního práva.
75. Vzhledem k zásadní změně okolností vyvolané těmito kroky se členské státy EU rozhodly ukončit veškerou výměnu informací pro daňové účely s těmito dvěma zeměmi.

³⁶ Dokument ST 15367/17.

76. Za druhé členské státy EU prozkoumaly řadu opatření, jejichž cílem je posílit využití správní spolupráce a dalších nástrojů v daňové oblasti v souvislosti s prosazováním omezujících opatření.
77. Členské státy EU se dohodly, že budou dále zkoumat využití spontánní výměny informací o určených osobách a subjektech uvedených na seznamu v příloze I nařízení (EU) č. 269/2014 a neformální zřízení dočasné platformy pro ad hoc spolupráci s cílem usnadnit jednání o provádění omezujících opatření v daňové oblasti.
78. Členské státy EU rovněž jednaly o dalších možných opatřeních s cílem podpořit účinnost omezujících opatření EU, jako je návrh na případné intenzivnější využívání daňových auditů, pokud jde o osoby a subjekty uvedené na seznamu, jakož i o koordinaci daňových informací a souběžných daňových šetření podaných členskými státy EU podle úmluvy OECD v rámci vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech (MAC) adresovaných třetím zemím a o hodnocení finančních informací vyměňovaných s evropskými zeměmi mimo EU koordinovaným způsobem.
79. V neposlední řadě členské státy EU uvítaly výzvu, aby byla zvýšená pozornost věnována možnosti vrácení daní, z nichž mají prospěch osoby nebo subjekty uvedené na seznamu osob, na něž se vztahují sankce, je-li to možné.
80. Pracovní skupina pro daňové otázky bude sledovat další vývoj týkající se výše uvedených opatření včetně práce probíhající v rámci dočasné platformy vytvořené Komisí dne 3. června 2022 v podobě podskupiny pro vymáhání daní v rámci pracovní skupiny „Freeze and Seize“.
81. Výbor stálých zástupců na svém zasedání dne 18. května 2022 vzal tuto práci na vědomí.

d) Program „Fiscalis“ pro spolupráci v oblasti daní

82. Cílem programu Fiscalis je podpořit daňové orgány s cílem zlepšit fungování vnitřního trhu, posílit konkurenceschopnost, bojovat proti daňovým podvodům, daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem a zlepšit výběr daní. Dne 28. února 2022 předložila Komise Pracovní skupině na vysoké úrovni zprávu o pokroku programu Fiscalis 2020³⁷ a dne 12. května 2022 předložila Pracovní skupině na vysoké úrovni výroční zprávu o pokroku programu Fiscalis 2021³⁸. Zprávy poskytují přehled pokroku dosaženého v příslušných letech v rámci programu Fiscalis, hlavních výsledků, vzniklých problémů a získaných poznatků. Rok 2021 byl prvním rokem provádění nového programu Fiscalis v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027.
83. Dne 12. května Komise Pracovní skupinu na vysoké úrovni rovněž informovala o účasti třetích zemí v programu Fiscalis.

C. KOORDINACE DAŇOVÝCH POLITIK

Nadále bylo vyvíjeno významné úsilí v oblasti koordinace daňových politik (mimo působnost daňových právních předpisů EU), jak je uvedeno níže.

a) Skupina pro kodex chování (zdanění podniků)

84. Skupina pro kodex chování se sešla ve dnech 24. ledna, 27. dubna a 2. června 2022; podskupina pro vnitřní a vnější otázky byla svolána ve dnech 14. ledna, 2. a 7. února, 16. a 31. března, 5. května a 18. května 2022.
85. Rada schválila příslušnou pololetní revizi unijního seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti dne 24. února 2022, přičemž v Úředním věstníku byla tato revize zveřejněna 3. března 2022³⁹.

³⁷ Dokument 6009/22.

³⁸ Dokument 8383/22.

³⁹ Úř. věst. C 413 I, 12.10.2021, s. 1.

86. Kromě obvyklé práce, která je podrobněji popsána ve zvláštní pololetní zprávě Skupiny pro kodex chování, vedlo francouzské předsednictví v koordinaci s předsedkyní Skupiny pro kodex chování horizontální jednání o řadě aspektů procesu zařazování na unijní seznam, včetně toho, jaký dopad má odhalení ve sdělovacích prostředcích na sestavení seznamu, a dohoda inkluzivního rámce OECD o oslabování daňové základny a přesouvání zisku (BEPS) na pilíř 2.

b) Mezinárodní vývoj

87. Pracovní skupina na vysoké úrovni byla pravidelně informována o relevantním mezinárodním vývoji v oblasti daňové politiky, zejména v souvislosti se zasedáními ministrů financí skupiny G20 a inkluzivním rámcem OECD/G20 pro řešení BEPS. Pravidelné diskuse v Pracovní skupině na vysoké úrovni spolu s neformální diskusí na úrovni ministrů, která proběhla v září 2021, významně přispěly ke konečné dohodě v inkluzivním rámci OECD/G20 pro řešení BEPS.

88. V lednu a březnu 2022 byly delegace informovány o záležitostech týkajících se amerického zákona o podávání informací o zahraničních účtech pro daňové účely (FATCA), kdy francouzské předsednictví Pracovní skupinu na vysoké úrovni zpraveno o aktuální situaci v této věci a jednalo o dalším postupu. V návaznosti na pokrok dosažený během předchozích předsednictví uspořádalo francouzské předsednictví o zákoně FATCA v květnu neformální videokonferenci s americkým federálním daňovým úřadem (IRS) a ministerstvem financí USA, která byla zaměřena na problematiku tzv. náhodných Američanů, mimo jiné pokud jde o problém přesnějších pokynů ze strany amerického federálního daňového úřadu a ministerstva s cílem předcházet uzavírání bankovních účtů náhodných Američanů v EU. V červnu francouzské předsednictví o tomto jednání informovalo Pracovní skupinu na vysoké úrovni. Kontakty s orgány USA pokračují i nadále a s americkými protějšky budou naplánována další neformální setkání.

c) Daňové aspekty v nedaňových návrzích (TINTA)

89. Dne 19. listopadu 2013 se Pracovní skupina na vysoké úrovni dohodla, že daňová ustanovení v nedaňových návrzích, která vedou k jakýmkoli změnám v daňových zákonech nebo správní praxi členských států nebo mají jiné důsledky v oblasti zdanění, by měla spadat pod „neformální mechanismus varování“. Aby bylo zajištěno včasné varování členských států, a to i pokud jde o jednání o dohodách mezi EU a třetími zeměmi, je s podporou generálního sekretariátu nadále uplatňován systematický přístup, v jehož rámci jsou daňoví odborníci na tyto případy upozorňováni. K otázkám, kterými se Pracovní skupina na vysoké úrovni zabývala, patří: navrhovaná směrnice o energetické náročnosti budov, navrhovaná změna nařízení o správcích alternativních investičních fondů a navrhovaná změna nařízení o evropských fondech dlouhodobých investic, jakož i navrhovaná směrnice o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform, závěry Rady o posílení mezikulturních výměn v evropském prostoru prostřednictvím mobility umělců a kulturních pracovníků a prostřednictvím vícejazyčnosti v digitálním světě a sdělení Komise „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“.
